

TREBIŠOV NAHLAS

Občianske združenie TREBIŠOV NAHLAS, Parková 8, 075 01 Trebišov,
hlas.sk , oz@trebisovnahlas.sk, web: www.trebisovnahlas.sk

Vážená poslankyňa, poslanec NR SR

Výbor pre pôdohospodárstvo a životné
prostredie

V Trebišove, 13.3.2008

VEC: Nový energetický zdroj Trebišov - informácia

Proces posúdenia vplyvov NEZ – Trebišov na životné prostredie nebol vykonaný podľa názoru občanov v súlade so zákonom o EIA. Občania sú presvedčení, že v procese došlo k tak závažným nedostatkom, pochybeniam a omylom, že tento proces nie je nijako možné považovať za zákonný a súladný so zákonom o EIA. Pochybení v procese bolo veľa, k najzávažnejším patria nasledovné:

1. Neúplná správa o hodnotení a zásah do práva verejnosti vyjadriť sa k podkladom posudzovania vplyvov na životné prostredie

V zmysle § 31 ods. 2 sa hodnotenie činnosti vykoná jednak podľa prílohy č. 11, ale tiež podľa stanoveného **rozsahu hodnotenia**. Ak je správa **neúplná**, príslušný orgán (v tomto prípade MŽP SR) je povinný ju **vrátiť** bez zbytočného odkladu, najneskôr však do siedmich **dní**, **navrhovateľovi na doplnenie, pričom určí rozsah jej doplnenia (§ 31 ods. 3)**.

Treba konštatovať, že žiadny z dotknutých orgánov nevyjadril súhlas s pokračovaním zámeru bez toho, aby zároveň uložil splnenie zásadných podmienok, pričom viaceré orgány výslovne uviedli, že pokračovanie v zámere je nevhodné a neodporúčajú ho.

Úplne nedostatočne, povrchné a formálne boli spracované predovšetkým nasledovné body:

- nedostatočná hluková štúdia,
- absentujúca dopadová štúdia vplyvov NEZ na zdravie obyvateľov, na jednotlivé zložky životného prostredia a na kvalitu bývania v dotknutej oblasti, správa nerieši vplyvy na zdravie obyvateľov žijúcich v lokalite najbližšie k posudzovanému areálu (Cukrovarská ulica),
- nedostatky v kategorizácii podniku v zmysle zákona č. 261/2002 Z.z.
- absencia posudku k dlhodobému dopadu NEZ na kvalitu podzemných a povrchových vôd v okolí a dopadu výstavby na zdroje podzemných vôd,
- absencia zhodnotenia predpokladaných množstiev emisií pri spaľovaní hnedého uhlia,

- absencia posudzovania miery znečisťovania ovzdušia a imisnej situácie v okolí zdroja pri predpokladanom úniku znečisťujúcich látok zo všetkých zdrojov znečisťovania ovzdušia, absencia sumarizácie predpokladaných emisií z NEZ s doterajšími hodnotami
- absencia hodnotenia rizika z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií,
- absencia hodnotenia tepelného znečistenia vody v toku Ondavy,
- absencia hodnotenia obsahu škodlivých a obzvlášť škodlivých látok v odpadových vodách,
- absencia hodnotenia zmien mikroklimatických pomerov územia v súvislosti s odparom chladiacich vôd,
- nedostatky v hodnotení možného ohrozenia stavby povodňovými situáciami,
- absencia riešenia tzv. rybochodu na hati na rieke Trnávka,
- absencia dostatočného zhodnotenia vplyvu na navrhované vtáčie územie SK CHVU 037 Ondavská rovina, ktoré zamýšľaná prevádzka priamo ovplyvní, očakávané mnohé negatívne vplyvy na navrhované CHVÚ, kritériové druhy vtákov a druhy národného významu, podobne aj vo vzťahu k rybám a rastlinstvu,
- absencia hodnotenia vplyvov NEZ a príslušného elektrického vedenia na faunu, flóru a ich biotopy a na chránené územia NATURA 2000,
- nesprávna kategorizácia chránených území, absencia kategorizácie biotopov a druhov,
- absencia hodnotenia vplyvov na Ramsarskú lokalitu Larotica, absencia hodnotenia vplyvov na genofondovo významné lokality Vodná nádrž Trebišov a Nový Koronč,
- navrhovaná prevádzka nie je v súlade s Návrhom energetickej politiky SR a nenadväzuje ani na iné strategické dokumenty z energetickej oblasti,
- nedostatočné rozpracovanie nakladania s vedľajšími energetickými produktami (VEP) a nedoriešená skládka VEP, ktorá je plánovaná na parcelách nachádzajúcich sa v CHVÚ Ondavská rovina,
- absencia riešenia dopadov na Tokajskú oblasť,
- viacnásobné prekročenie emisií oxidov uhlíka, síry a dusíka,
- a iné.

Navyše, v správe absentovalo hodnotenie aj ďalších vplyvov a rozpracovanie skutočností, ktoré výslovne ukladal **rozsah hodnotenia**, predovšetkým:

- neboli dostatočne spracované vplyvy NEZ na ovzdušie,
- chýbalo zdokumentovanie, či navrhovaná technológia spĺňa kritériá najlepšie dostupnej techniky,
- chýbalo podrobné spracovanie uskladňovania VEP a lokalizácia skládky,
- chýbalo hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na navrhované vtáčie územie SK CHVÚ 037 Ondavská rovina, na genofondovo významné lokality Vodná nádrž Trebišov a Nový Koronč,
- chýbalo podrobné zhodnotenie vplyvov na zdravie obyvateľstva, osobitne žijúcich v lokalitách nachádzajúcich sa najbližšie pri zamýšľanej činnosti,
- chýbalo zdokumentovanie výstavby nových vedení 110 kV a 400 kV, prostredníctvom ktorých má byť zabezpečené vyvedenie výkonu elektrárne do prenosovej sústavy.

O tom, že niektoré z požiadaviek uložených Rozsahom hodnotenia spracovateľ správy úplne **ignoroval** svedčí aj skutočnosť, že na s. 203-204 Správy o hodnotení sa nachádza prehľad, ako spracovateľ splnil uložené podmienky, pričom pri niekoľkých z nich nie je žiadna odpoveď! (napr. bod. 3, 8, 14)

Z uvedeného vyplýva, že príslušný orgán, ktorým bolo MŽP SR, obdržal **neúplnú správu**, a táto skutočnosť bola zrejma aj MŽP SR. V **rozpore s ustanovením § 31 ods. 3 zákona o EIA** však

príslušný orgán správu nevrátil bez zbytočného odkladu navrhovateľovi, ale ju posunul do ďalšieho procesu.

V dôsledku postupu MŽP SR sa verejnosť nemohla vyjadriť k závažným dokumentom predloženým dodatočne, čím MŽP SR zasiahlo do jej práva na včasné a úplné informácie o životnom prostredí.

2. Nedodržanie rozsahu hodnotenia

Ani 15 dodatočných dokumentov nezohľadnilo všetky podmienky Rozsahu hodnotenia a niektoré z nich teda **neboli splnené vôbec počas celého procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie**. Ide predovšetkým o body:

- zhodnotiť možnosti na obmedzovanie emisií skleníkových plynov (bod 6. Rozsahu hodnotenia),
- upresniť lokalitu 3 km od areálu energetického zdroja na uskladnenie VEP počas 40 rokov (bod 7 Rozsahu hodnotenia),
- podrobne vyhodnotiť vplyv navrhovanej činnosti na zdravie obyvateľov, najmä bývajúcich na Cukrovarskej ulici a v severnej časti mesta Trebišov (bod 14)
- podrobne zdokumentovať výstavbu nových vedení 110 kV a 400 kV, prostredníctvom ktorých bude zabezpečené vyvedenie výkonu elektrárne do prenosovej sústavy, vrátane zhodnotenia vplyvu na životné prostredie (bod 15 Rozsahu hodnotenia).

3. Nekomplexné posúdenie vplyvu na životné prostredie (tzv. salámová metóda)

Zo správy o hodnotení, zo záznamu z verejného prerokovania, ako aj z dodatočných štúdií jednoznačne vyplýva, že nevyhnutnou súčasťou NEZ Trebišov bude okrem iného aj **skládka vedľajších energetických produktov (VEP)** a tiež nové **vedenia 110 kV a 400 kV, prostredníctvom ktorých bude zabezpečené vyvedenie výkonu elektrárne do prenosovej sústavy**. Napriek tomu, že je zrejmé, že NEZ bez týchto dvoch súčastí nie je schopný samostatnej plnohodnotnej existencie, tieto činnosti neboli plne posúdené v EIA.

Vplyvy skládky boli posudzované len čiastočne a nedostatočne a vplyvy vedenia 110 kV a 400 kV na životné prostredie **neboli posudzované vôbec**

Zákon o EIA pritom jednoznačne stanovuje, že hodnotením vplyvov na životné prostredie sa rozumie ***komplexné zistenie, opísanie a vyhodnotenie predpokladaných vplyvov*** (§ 3, § 31 zákona o EIA).

Napriek týmto zjavným závažným nedostatkom a rozporom so zákonom o EIA, MŽP SR nielenže nevrátilo neúplnú správu na dopracovanie, nevrátilo ani neúplný posudok a následne vydalo záverečné stanovisko, v ktorom odporučilo realizáciu predmetnej činnosti, hoci táto nebola komplexne posúdená v zmysle zákonných ustanovení. MŽP SR tak nielenže zamedzilo verejnosti prístup k včasným a úplným informáciám o životnom prostredí (keďže tieto informácie neboli v priebehu EIA poskytnuté), ale postupovalo aj arbitrárnym spôsobom, keďže svojvoľne ignorovalo ustanovenia zákona o EIA.

4. **Ďalšie závažné nedostatky v posúdení vplyvov NEZ na životné prostredie**

Proces posúdenia vplyvov NEZ na životné prostredie vykazuje okrem už vyššie uvedených nedostatkov aj iné závažné pochybenia, ktoré majú vplyv na jeho zákonnosť a v dôsledku ktorých bolo zasiahnuté do práv občanov vyplývajúcich z ust. čl. 44, 45, 46 a čl. 1 Ústavy SR a to:

- a) Nesúladi s územným plánom mesta
- b) Nedostatky z hľadiska hodnotenia vplyvov na ovzdušie; absencia vyhodnotenia vplyvu spaľovania hnedého uhlia
- c) Nedostatky v hodnotení vplyvov na Tokajskú vinohradnícku oblasť
- d) Nedostatky posúdenia vplyvov na zdravie obyvateľov
- e) V procese EIA MŽP SR upustilo od požiadavky variantného riešenia
- f) Poukazujeme tiež na tendenčný, zaujatý a nevhodný jazyk, ktorý MŽP SR použilo v Záverečnom stanovisku.

5. **Skúmanie vplyvov NEZ na chránené územia a ich ochranné pásma**

Z dodatočne vypracovanej samostatnej odbornej štúdie „Zhodnotenie možných vplyvov výstavby NEZ Trebišov na kritériové druhy vtákov navrhovaného CHVÚ Ondavská rovina a na genofondovo významné lokality vymedzené v R - ÚSES Trebišov“ zo dňa 06.09.2007 vyplýva, že zamýšľaná činnosť bude mať **negatívny vplyv** na priaznivý stav sústavy chránených území. **O vplyvoch na iné lokality patriacich do sústavy chránených území nie je v uvedenej časti záverečného stanoviska ani zmienka a spracovateľ Záverečného stanoviska v uvedenej časti nezaujal nijaký postoj k citovaným dopadom navrhovanej činnosti.**

Podstatnou časťou zhodnotenia dopadov na územia patriace do sústavy chránených území má byť pomenovanie a vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na tieto územia z hľadiska predmetu a cieľom ich ochrany. V tomto duchu tak Správa o hodnotení ani Záverečné stanovisko nespĺnili svoj účel, nakoľko k vyhodnoteniu sa vôbec nevyjadrujú.

Na základe horeuvedených skutočností bola občanmi mesta Trebišov podaná Ústavná sťažnosť pre porušenie ústavných práv na Ústavný súd v Košiciach a Žaloba na preskúmanie postupu MŽP SR na Krajský súd v Bratislave.

S pozdravom

Ing. Gejza Gore
predseda občianskeho združenia
TREBIŠOV NAHLAS